

Valstybinė
kainų ir
energetikos
kontrolės
komisija

GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS STEBĖSENOS ATASKAITA UŽ 2017 M. II PUSMETĮ

Vilnius, 2018

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Verkių g. 25C-1
LT-08223 Vilnius
Tel. +370 5 213 5166
Faks. +370 5 213 5270
El. p. rastine@regula.lt
www.regula.lt
2018 m. kovas

TURINYS

ĮVADAS.....	4
1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS	5
2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	6
3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS	7
4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS	8
5. INVESTICIJOS	11

IVADAS

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) parengė 2017 m. II pusmečio gamtinių dujų rinkos stebėsenos ataskaitą¹. Ataskaita parengta pagal gamtinių dujų įmonių Komisijai pateiktų ataskaitų duomenis. Informacija apie didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduotus gaminių dujų kiekius išskiriama taip, kaip tai reglamentuota Europos Parlamento ir Tarybos 2011 m. spalio 25 d. reglamente (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo.

Detalesnę ir naujausią informaciją, susijusią su gamtinių dujų rinkos apžvalgomis, rasite Komisijos rengiamose metinėse Energetikos sektoriaus plėtros apžvalgose.

Esminiai 2017 m. II pusmečio įvykiai:

- Gamtines dujas importuojantys rinkos dalyviai 2017 m. II pusmetį importavo 14.262 GWh gamtinių dujų, t. y. 24,69 proc. daugiau nei 2016 m. II pusmetį.
- Importuojamų gamtinių dujų sąnaudos² siekė 125.350 mln. Eur. ir, palyginti su 2016 m. II pusmečiu, buvo 26,1 proc. didesnės.
- Vidutinė svertinė importuojamų gamtinių dujų kaina 2017 m. II pusmetį buvo 17,58 Eur/MWh, arba 1,56 proc. didesnė nei 2016 m. II pusmetį.
- 2017 m. II pusmetį gamtinių dujų tranzito apimtys siekė 12.756 GWh ir, palyginti su 2016 m. II pusmečiu, didėjo 5,44 proc. Perdavimas Lietuvos Respublikos vartotojams didėjo 3,63 proc., t. y. nuo 11.055 GWh iki 11.456 GWh. Per 2017 m. II pusmetį perdavimo sistema buvo transportuota 24.212 GWh gamtinių dujų, t. y. 4,57 proc. daugiau nei 2016 m. II pusmetį.
- 2017 m. II pusmetį perdavimo sistemos operatoriaus gaunamos pajamos iš sistemos naudotojų už perdavimo paslaugą sudarė 22 mln. Eur ir buvo 9,1 proc. mažesnės nei 2016 m. II pusmetį.
- 2017 m. II pusmetį paskirstyta 3.408 GWh gamtinių dujų, t. y. 2,74 proc. mažiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais.
- 2017 m. II pusmetį skirstymo veiklos pajamos sudarė beveik 24 mln. Eur ir, palyginti su 2016 m. II pusmečiu, buvo 13,73 proc. mažesnės.
- Skystinimo sistemos operatorius 2017 m. II pusmetį išdujino 7.658 GWh gamtinių dujų ir gavo 33 mln. Eur pajamų iš suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) pakartotinio dujinimo veiklos. 2017 m. SGD pakartotinio dujinimo sistemos operatorius pradėjo vykdyti SGD perkrovos veiklą. Per 2017 m. II pusmetį SGD pakartotinio dujinimo sistemos operatorius gavo 136 tūkst. Eur pajamų iš SGD perkrovos veiklos.
- Lietuvos Respublikos didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje 2017 m. II pusmetį, palyginti su 2016 m. II pusmečiu, dvišalių sutarčių pagrindu parduodamų gamtinių dujų kiekis padidėjo 7,76 proc., t. y. nuo 8.549 GWh iki 9.213 GWh.
- Didmeninėje gamtinių dujų rinkoje pagal dvišales sutartis prekiavę gamtinių dujų tiekėjai 2017 m. II pusmetį gavo beveik 39 mln. Eur pajamų, arba 3 mln. Eur mažiau nei 2016 m. II pusmetį.
- Nuo 2017 m. liepos 1 d. pradėjo veikti gamtinių dujų biržos UAB „GET Baltic“ įsteigtos prekybos aikštelės Latvijoje ir Estijoje. 2017 m. II pusmetį UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų biržoje buvo parduota 419 GWh gamtinių dujų, t. y. 90,82 proc. daugiau nei 2016 m. II pusmetį.
- Lietuvos Respublikos mažmeninėje gamtinių dujų rinkoje patiekta 3.240 GWh gamtinių dujų, t. y. 0,43 proc. daugiau nei 2016 m. II pusmetį. Tiekimas buitiniams vartotojams didėjo 0,45 proc., o buitiniams vartotojams – 0,38 proc., palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu.

¹ Pastaba: kai kurie skaičiai šioje ataskaitoje gali nesutapti dėl apvalinimo. 2015 m. ir 2016 m. duomenys gali skirtis nuo anksčiau Komisijos skelbtų duomenų, nes informacija buvo atnaujinta pagal gamtinių dujų įmonių pateiktą patikslintą informaciją.

² Nevertinamos AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinės gamtinių dujų pirkimo sąnaudų, kurios buvo patirtos gamtines dujas naudojant savoms reikmėms.

• Gamtinių dujų tiekimo įmonės, gamtines dujas pardavusios mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje, 2017 m. II pusmetį gavo beveik 98 mln. Eur pajamų ir, palyginti su 2016 m. II pusmečiu, šios pajamos buvo 19,21 proc. didesnės.

• 2017 m. II pusmetį Lietuvos Respublikoje buvo suvartota 10.200 GWh gamtinių dujų, t. y. 6,63 proc. mažiau nei 2016 m. II pusmetį.

• 2017 m. II pusmetį gamtinės dujos buvo tiekiamos ne tik Lietuvos Respublikoje veikiantiems ir gamtines dujas naudojantiems vartotojams. Į kitas Europos sąjungos šalis buvo eksportuota 2.524 GWh gamtinių dujų.

• 2017 m. II pusmetį perdavimo sistemos operatorius investavo beveik 10 mln. Eur, skirstymo sistemos operatoriai investavo 25 mln. Eur. Gamtinių dujų tiekimo licencijas turinčios įmonės analizuojamu laikotarpiu atliko investicijų už 94 tūkst. Eur.

Toliau ataskaitoje pateikiama pagrindinė informacija apie gamtinių dujų importo, perdavimo, skirstymo bei tiekimo rinkas.

1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS

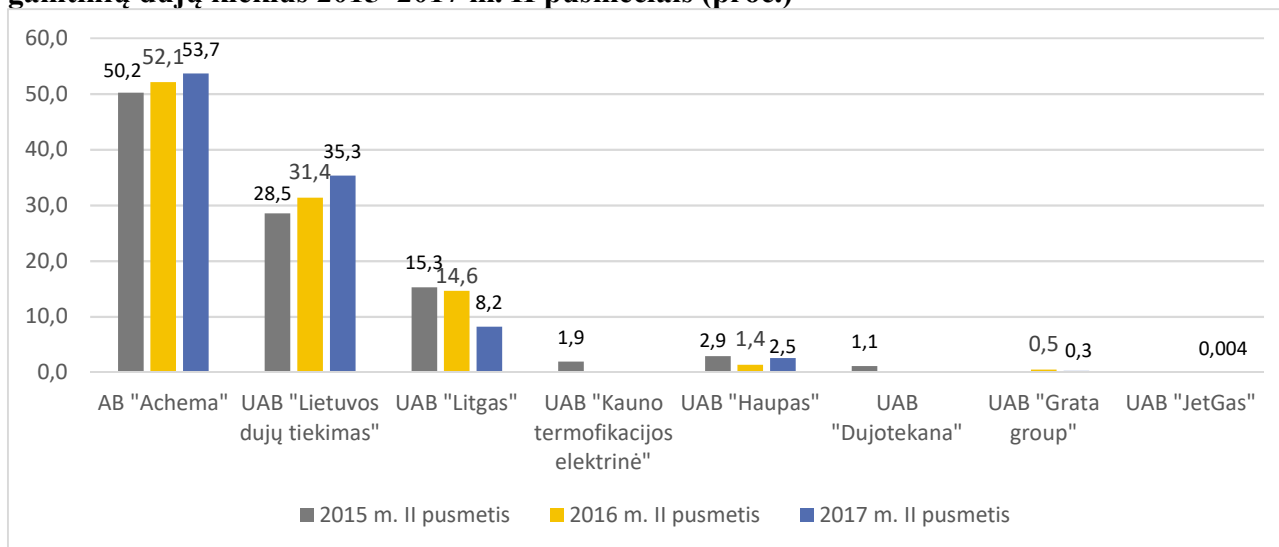
Rodiklis	2017 m. II pusmetis	2016 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.	2015 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m.
Gamtines dujas importuojančių įmonių skaičius	6	5	20%	6	0%
Importuotas gamtinių dujų kiekis iš viso (MWh)	14.262.270	11.438.181	24,69%	12.582.545*	13,35%
Gamtinių dujų importo sąnaudos (tūkst. Eur)**	125.350	99.406	26,10%	123.952	1,13%
Vidutinė svertinė importuojamų gamtinių dujų kaina (Eur/MWh)***	17,58	17,31	1,56%	20,43	-13,95%

*Galimi duomenų neatitikimai dėl gamtinių dujų paros pasikeitimo.

**Nevertinamos AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinės gamtinių dujų pirkimo sąnaudų, kurios buvo patirtos gamtines dujas naudojant savoms reikmėms.

***Informaciją apie vidutines svertines importuojamų gamtinių dujų kainas kiekvieną mėnesį galima rasti [ČIA](#)

1 pav. Gamtines dujas importuojančių įmonių užimama rinkos dalis pagal importuotų gamtinių dujų kiekius 2015–2017 m. II pusmečiais (proc.)

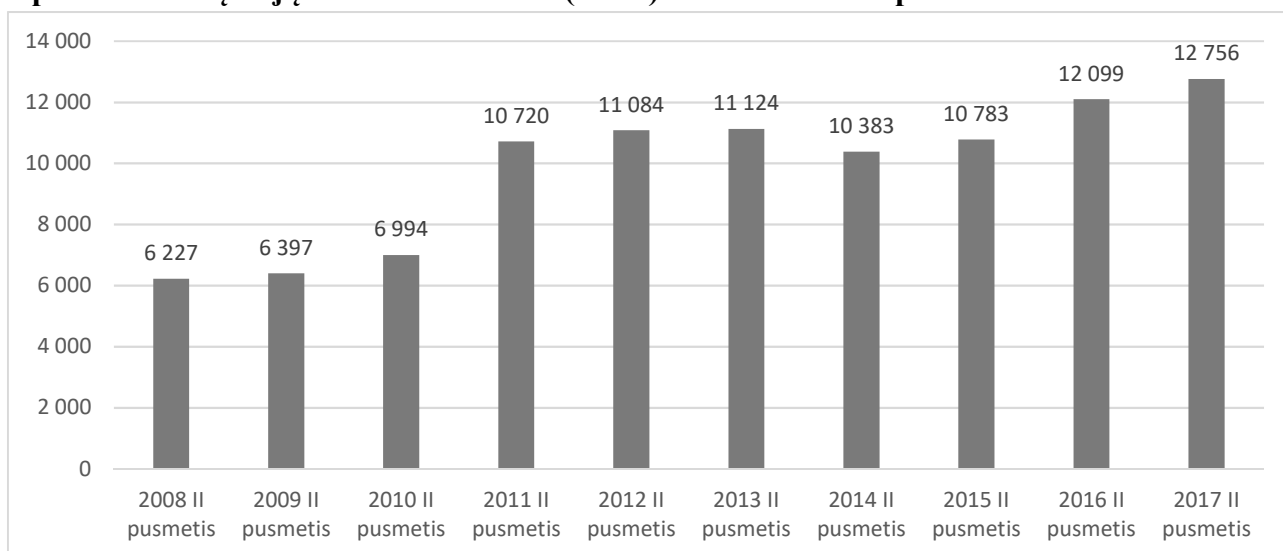
Šaltinis – Komisija.

2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

Rodiklis	2017 m. II pusmetis	2016 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu	2015 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m. II pusmečiu
Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorių skaičius	1	1	0%	1	0%
Gamtinių dujų perdavimo sistema transportuotas gamtinių dujų kiekis (MWh)	24.212.344	23.153.328	4,57%	22.641.170	6,94%
Perdavimas (MWh)	11.455.886	11.054.801	3,63%	11.858.363	-3,39%
Tranzitas (MWh)	12.756.459	12.098.527	5,44%	10.782.807	18,30%
Gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamos (tūkst. Eur)*	22.088	24.300	-9,10%	19.364	14,07%

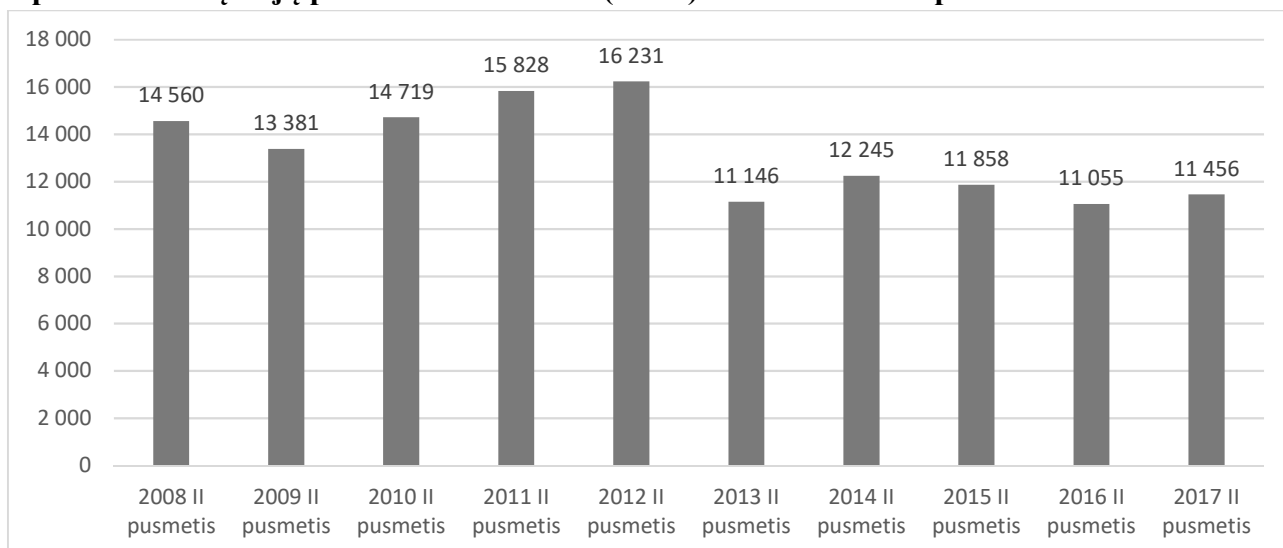
*Nevertinant tranzito ir balansavimo gamtinių dujų perdavimo sistemoje pajamų.

2 pav. Gamtinių dujų tranzito dinamika (GWh) 2008–2017 m. II pusmečiais

Šaltinis – Komisija.

3 pav. Gamtinių dujų perdavimo dinamika (GWh) 2008–2017 m. II pusmečiais

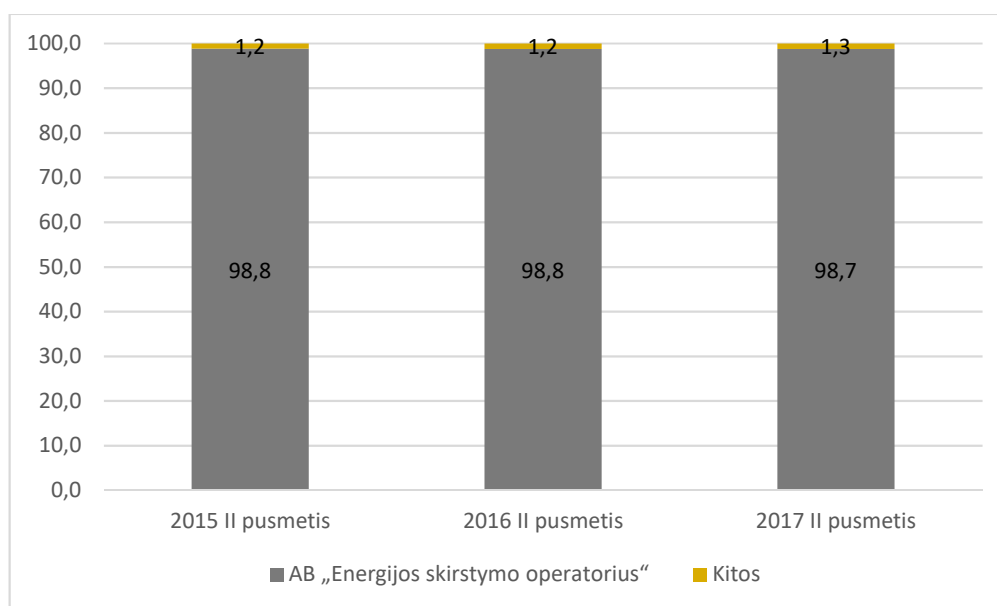
Šaltinis – Komisija.

3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

Rodiklis	2017 m. II pusmetis	2016 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.	2015 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m.
Gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių skaičius	5	6	-16,67%	6	-16,67%
Paskirstytas gamtinių dujų kiekis (MWh)	3.407.884	3.503.721	-2,74%	3.065.617	11,16%
Gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamos (tūkst. Eur)	23.625	27.386	-13,73%	24.897	-5,11%

Prie skirstymo sistemos prijungtų naujų vartotojų skaičius					
Rodiklis	2017 m. II pusmetis	2016 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu	2015 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m. II pusmečiu
AB „Energijos skirstymo operatorius“	3.649	3.610	1%	2.614	40%
UAB „Intergas“	3	2	50%	0	100%
UAB „Fortum Heat Lietuva“	0	0	0%	1	-100%
Iš viso:	3.652	3.612	1%	2.615	40%

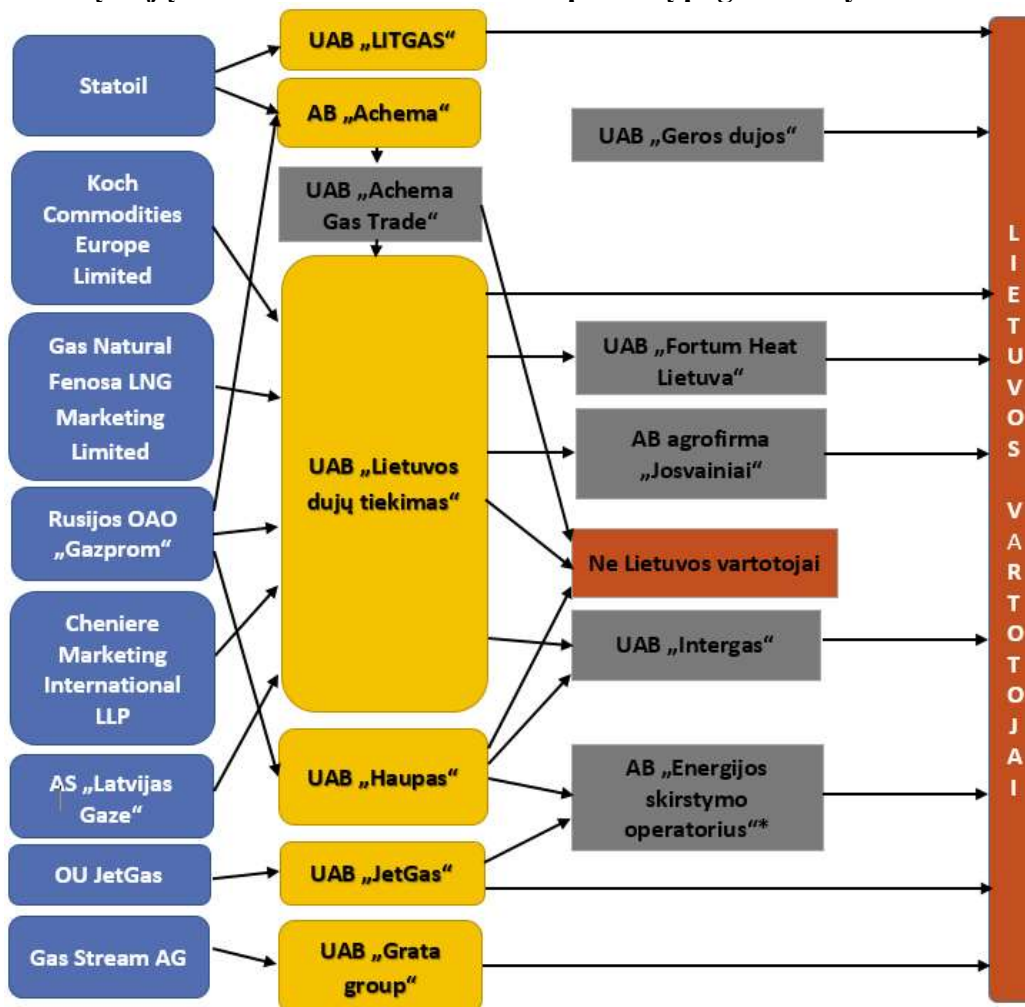
4 pav. Gamtinių dujų skirstymo įmonių užimama rinkos dalis pagal paskirstytų gamtinių dujų kiekius 2015–2017 m. II pusmečiais (proc.)

Šaltinis – Komisija.

4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

5 pav. Gamtinių dujų rinkos struktūra 2017 m. II pusmetį pagal sudarytas dvišales sutartis

* AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2017 m. II pusmetį vykdė garantinį gamtinių dujų tiekimą Druskininkų savivaldybės teritorijoje.

Šaltinis – Komisija.

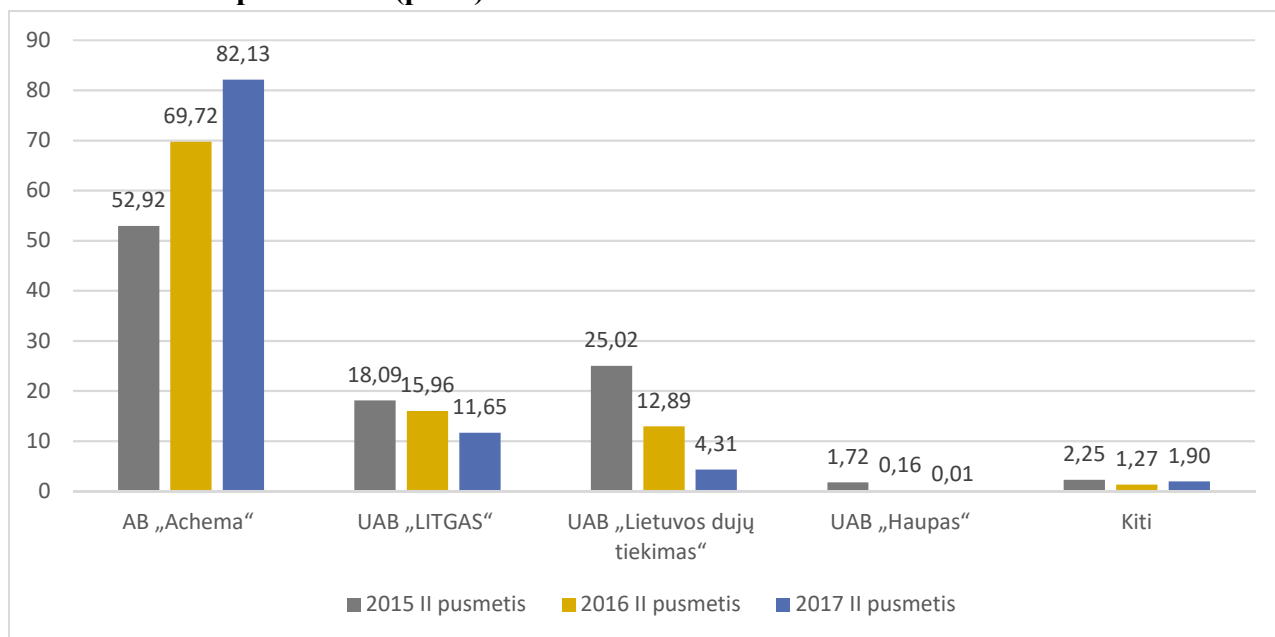
Rodiklis	2017 m. II pusmetis	2016 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu	2015 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m. II pusmečiu
Tiekimo leidimus turinčių subjektų skaičius	37	34	8,82%	34	8,82%
Tiekimo veiklą vykdančius subjektai	11	13	-15,38%	18	-38,89%
DIDMENINĖ RINKA					
Dvišalių sutarčių pagrindu*					
Gamtinių dujų kiekiai (MWh)	9.212.176	8.548.923	7,76%	12.269.494	-24,92%
Pajamos (tūkst. Eur)	38.834	42.028	-7,60%	129.869	-70,10%
UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų birža**					
Gamtinių dujų kiekiai (MWh)	418.785	219.469	90,82%	150.967	2,8 karto
Apyvarta (tūkst. Eur)***	7.355	3.774	94,88%	2.669	2,8 karto

*Nevertinami pardavimai ne Lietuvos gamtinių dujų tiekimo įmonėms ir vartotojams.

**Nuo 2017 m. liepos 1 d. pradėjo veikti gamtinių dujų biržos UAB „GET Baltic“ įsteigtos prekybos aikštelės Latvijoje ir Estijoje.

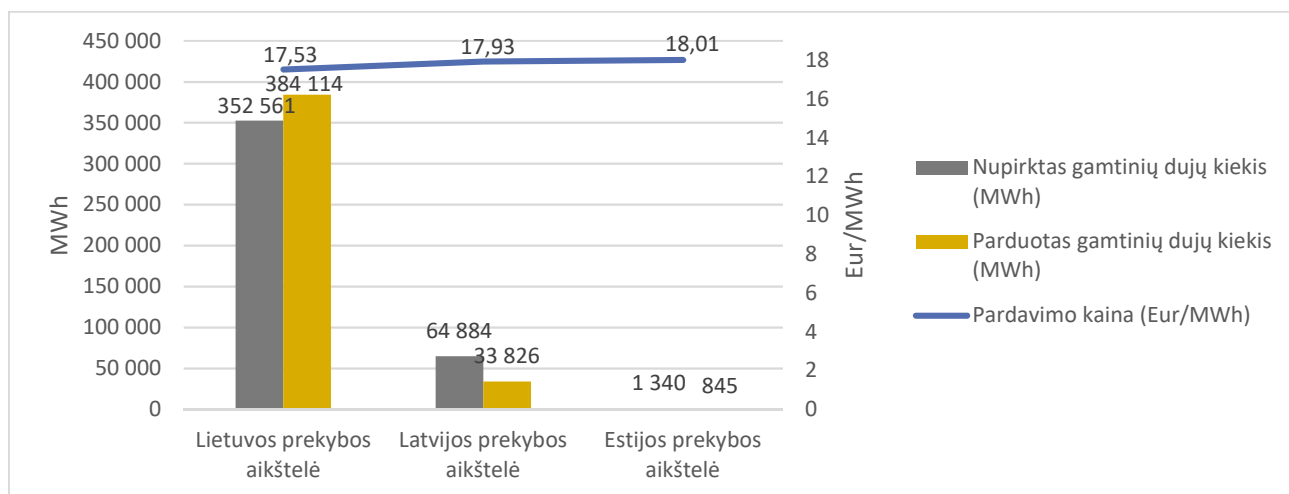
*** Vertinama pardavimo kaina, neapimanti gamtinių dujų transportavimo kainos. Informaciją apie gamtinių dujų kainas UAB GET Baltic gamtinių dujų biržoje galima rasti [ČIA](#)

6 pav. Gamtinių dujų rinkos struktūra pagal dvišalius sandorius didmeninėje rinkoje 2015–2017 m. II pusmečiais (proc.)

Šaltinis – Komisija.

7 pav. Prekybos UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų biržoje apyvarta (MWh) ir vidutinė svertinė pardavimo kaina (Eur/MWh) 2017 m. II pusmetį

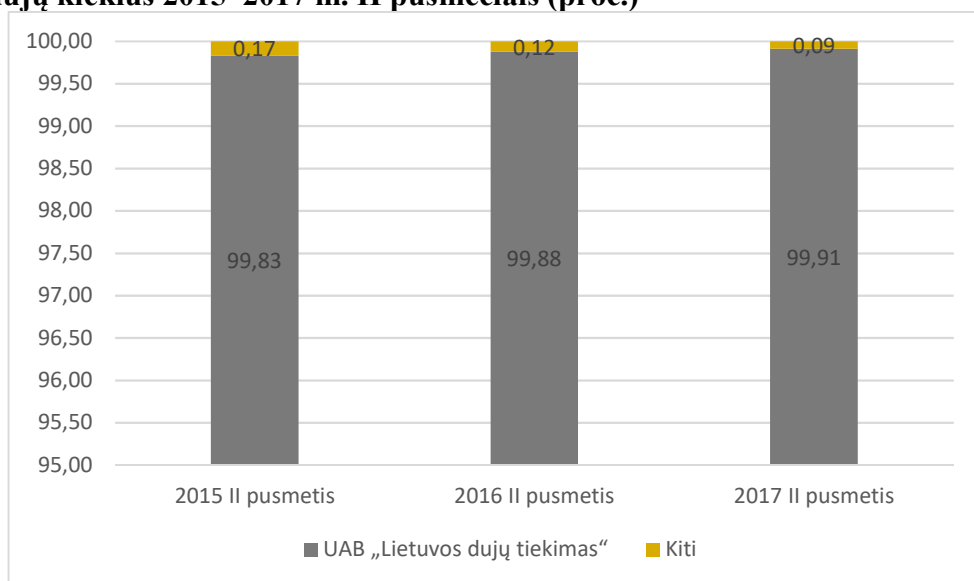

Šaltinis – Komisija.

Rodiklis	2017 m. II pusmetis	2016 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu	2015 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m. II pusmečiu
MAŽMENINĖ RINKA*					
Mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduoti gamtinių dujų kiekiai, iš viso (MWh)	3.239.751	3.225.789	0,43%	3.069.029	5,56%
Būtiniam vartotojams (MWh)	854.873	851.620	0,38%	708.166	20,72%
Nebūtiniam vartotojams (MWh)	2.384.878	2.374.168	0,45%	2.360.863	1,02%
Pajamos , gautos mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje (tūkst. Eur)	97.738	81.986	19,21%	74.421	31,33%

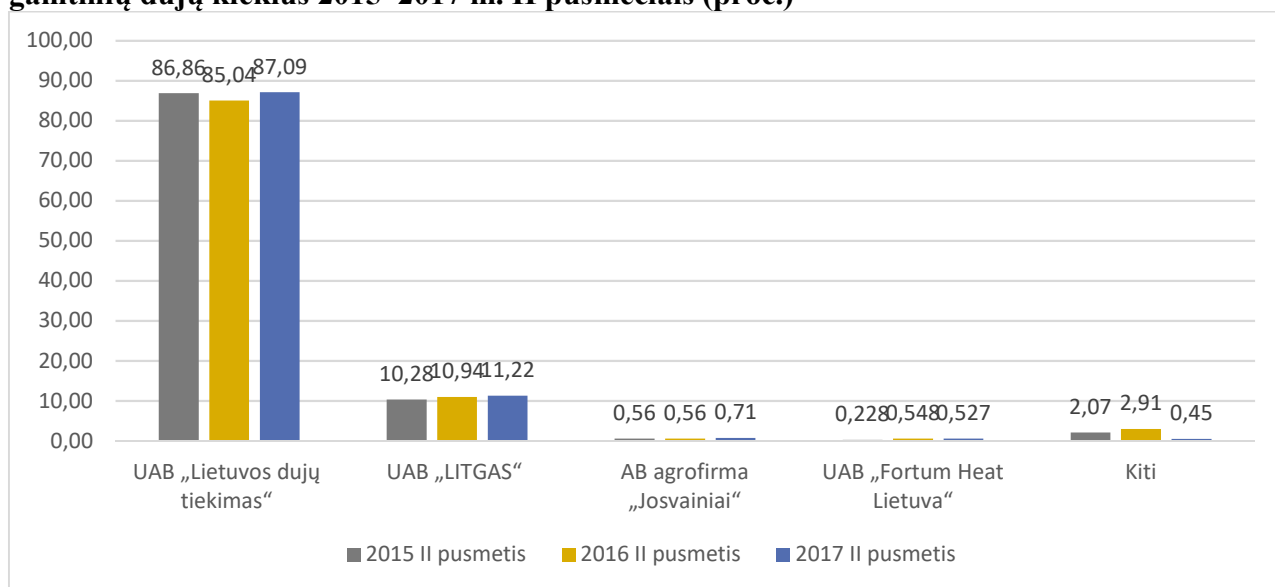
* Nevertinami pardavimai ne Lietuvos gamtinių dujų tiekimo įmonėms ir vartotojams.

8 pav. Mažmeninės gamtinių dujų rinkos struktūra pagal buitiniams vartotojams parduotus gamtinių dujų kiekius 2015–2017 m. II pusmečiais (proc.)

Šaltinis – Komisija.

9 pav. Mažmeninės gamtinių dujų rinkos struktūra pagal nebutiniams vartotojams parduotus gamtinių dujų kiekius 2015–2017 m. II pusmečiais (proc.)

Šaltinis – Komisija.

Rodiklis	2017 m. II pusmetis	2016 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu	2015 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m. II pusmečiu
Gamtinių dujų vartotojų ir biržos dalyvių skaičius					
Gamtinių dujų vartotojų skaičius	582.482	573.004	1,65%	569.261	2,32%
Gamtinių dujų biržos dalyvių skaičius	71	58	22,41%	54	31,48%
Kiti rodikliai					
Gamtinių dujų suvartojimas Lietuvoje (GWh)	10.200	10.925	-6,63%	11.342	-10,07%
Gamtinių dujų pardavimas kitose ES šalyse (MWh)	2.524.189	132.821	19 kartų	467.426	5 kartai

5. INVESTICIJOS

Rodiklis	2017 m. II pusmetis	2016 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu	2015 m. II pusmetis	2017 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m. II pusmečiu
PERDAVIMAS (tūkst. Eur)	9.839	7.127	38,06%	15.761	-37,57%
SKIRSTYMAS (tūkst. Eur)	25.408	13.633	86,37%	11.198	126,90%
TIEKIMAS (tūkst. Eur)	94	61	54,75%	1	100%